

Baş-Boyun Bölgesindeki Distrofik Yumuşak Doku Kalsifikasyonlarının Panoramik Radyografi ile Değerlendirilmesi

Yaren Türkten¹, Elifhan Alagöz²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş: Baş-boyun bölgesindeki distrofik yumuşak doku kalsifikasyonları, diş hekimliği rutin muayeneleri sırasında panoramik radyografilerde tesadüfi olarak sıklıkla saptanmaktadır. Bu kalsifikasyonlar genellikle asemptomatik seyretse de, doğru teşhis edilmeleri sistemik hastalıkların erken tanısı ve ayırıcı tanı süreçleri açısından kritik öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı, panoramik radyografiler üzerinden saptanan belirli distrofik yumuşak doku kalsifikasyonlarının prevalansını ve cinsiyetlere göre dağılımını retrospektif olarak değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışmada, 2023-2024 yılları arasında Bezmialem Vakıf Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne başvuran hastalara ait panoramik radyografiler retrospektif olarak incelenmiştir. Araştırma kapsamında; tonsillolit, kalsifiye aterosklerotik plak, kalsifiye lenf nodu, arteriyosklerozis ve sistiserkoz olmak üzere 5 farklı distrofik kalsifikasyon türü taranmıştır. Elde edilen tüm veriler sistematik bir şekilde Microsoft Excel dosyasına kaydedilerek analiz edilmiştir. Tüm istatistiksel analizler SPSS 28.0(IBM Corp.) ile gerçekleştirildi.

Bulgular: Toplam 37.698 panoramik radyografi taranmış; 70 yaş üstü 1.237 vaka ve 18 yaş altı 7.328 vaka çalışma dışı bırakılarak net 29.133 vaka üzerinden analizler tamamlanmıştır. İnceleme sonucunda toplam 252 kalsifikasyon vakası saptanmıştır. En sık rastlanan bulgu olan Tonsillolitlerin (n=162, %64,29) %59,88'i erkeklerde, %40,12'si kadınlarda görülmüştür. Kalsifiye Aterosklerotik Plak vakaları (n=49, %19,44) %36,73 erkek, %63,27 kadın; Kalsifiye Lenf Nodu vakaları(n=20, %7,94) %20 erkek, %80 kadın oranında dağılım göstermiştir. Arteriyosklerozis vakalarında (n=19, %7,54) %63,16 erkek ve %36,84 kadın prevalansı saptanırken, Sistiserkoz vakalarının(n=2, %0,79) tamamı (%100) erkek hastalarda tespit edilmiştir. Genel toplamda vakaların %52,78'i erkek, %47,22'si kadın hastalardan oluşmaktadır.

Sonuç: Panoramik radyografler, rutin incelemeler sırasında distrofik karakterdeki yumuşak doku kalsifikasyonlarının saptanmasında önemli bir araçtır. Çalışmamızda tonsillolitler en yaygın kalsifikasyon türü olarak öne çıkarken; kalsifiye lenf nodları ve aterosklerotik plaklar kadınlarda, arteriyosklerozis ve sistiserkoz ise erkeklerde daha yüksek prevalans göstermiştir. Diş hekimlerinin bu radyografik bulguları doğru tanımlaması, hastaların sistemik sağlık durumlarının takibi ve gerekli multidisipliner yönlendirmelerin yapılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Panoramik radyografi, yumuşak doku kalsifikasyonu, tonsillolit, aterosklerotik plak, kalsifiye lenf nodu